

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/29/2018
Identifikačné číslo spisu: 1013220152
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1013220152.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa: D. E. Ď., bytom J. Č. X, T., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. septembra 2018, č. k. 10Sd/105/2013-202, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. septembra 2018, č. k. 10Sd/105/2013-202, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom z 18. septembra 2018, č. k. 10Sd/105/2013-202 podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 11. júla 2013 v spojení so zmenovým rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 8. decembra 2014 a rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 18. marca 2016.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 11. júla 2013 bola zamietnutá žiadosť o starobný dôchodok podľa § 65, a §274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Z odôvodnenia vyplýva, že v zamestnaní uvedenom v §14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení ako vojak z povolania získal 3 804 dní, t. j. 10 rokov a 154 dní. Vzhľadom na to, že v službe I. kategórie funkcií získal iba 10 rokov a 154 dní, nárok na starobný dôchodok vznikne až dovŕšením 62 rokov veku, t. j. XX. F. XXXX.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 8. decembra 2014 bolo zmenené rozhodnutie číslo

XXX XXX XXXX zo dňa 11. júla 2013 a bolo rozhodnuté o priznaní starobného dôchodku od XX. F. XXXX v sume 371,60 eur mesačne podľa § 65, § 274 a § 82 zákona o sociálnom poistení. Súčasne bolo rozhodnuté o zvýšení starobného dôchodku od 1. januára 2015 na sumu 376,80 eur podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2014 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty. Podľa § 65 a § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení odporkyňa v ostatnom žiadost' navrhovateľa o starobný dôchodok z 22. mája 2013 ku dňu 28. február 2013 zamietla.

V odôvodnení rozhodnutia odporkyňa podrobne aplikujúc príslušné zákonné ustanovenia zdôvodnila podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok získaním 16 879 dní obdobia dôchodkového poistenia (ku dňu XX. F. XXXX) a dosiahnutím dôchodkového veku podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dovŕšením 62 rokov veku dňa XX. F. XXXX. V ďalšom zdôvodnila postup pri výpočte sumy starobného dôchodku. Rozhodujúce obdobie sa určilo v súlade s § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení ako kalendárne roky 1984 až 2013. V rozhodujúcom období získal 10 958 dní obdobia dôchodkového poistenia, to znamená 30.0220 rokov dôchodkového poistenia podľa § 63 ods. 1 zákona. Ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok, k XX. F. XXXX žiadateľ získal 16 879 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo na účely výpočtu starobného dôchodku je 46,2439 rokov dôchodkového poistenia. Suma starobného dôchodku patriaca za obdobie dôchodkového poistenia do vzniku nároku na starobný dôchodok je 362,80 eur. Podľa §274 zákona o sociálnom poistení suma starobného dôchodku poistenca, ktorému sa do 31. decembra 2023 priznávajú nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie nesmie byť nižšia ako suma určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.) a to vrátane úpravy starobného dôchodku podľa zákona č. 306/2002 Z.z. v znení zákona č. 639/2002 Z.z. a zvýšenia dôchodku podľa zákona č. 222/2002 Z.z. Suma starobného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 bola určená z priemerného mesačného zárobku 135,00 eur za roky 2010, 2009, 2013, 2005 a 2012. Započítaná doba zamestnania je 44 rokov, na dobu zamestnania pred 18. rokom veku sa neprihliada. Starobný dôchodok je 79,00 % priemerného mesačného zárobku, to znamená 106,70 eur mesačne. K uvedenej sume patrí úprava podľa zákona č. 306/2002 Z.z. v znení zákona č. 639/2002 Z.z. o 161,80 eur mesačne na 268,50 eur mesačne a zvýšenie podľa zákona č. 222/2003 Z.z. o 16,20 eur mesačne na 284,70 eur mesačne. Suma starobného dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je 362,80 eur mesačne a suma starobného dôchodku vypočítaná podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 je 284,70 eur mesačne. Pretože suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je vyššia, starobný dôchodok navrhovateľovi patrí v tejto sume. Starobný dôchodok bol priznaný od dovŕšenia 62 rokov veku, t. j. od XX. F. XXXX, na základe prejavu vôle žiadateľa zo dňa 19. novembra 2014.

Žiadosťou spísanou dňa 22. mája 2013 navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku od 28. februára 2013. Žiadosť bola posúdená podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. Podľa potvrdenia Ministerstva obrany SR č. SEEK-37-110/0213-1 zo dňa 30. apríla 2013 je navrhovateľ poberateľom dávky výsluhového zabezpečenia. Podľa uvedeného potvrdenia vykonával základnú vojenskú službu v I. kategórii funkcií od 3. augusta 1970 do 31. júla 1972 a od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980 bol zamestnaný ako vojak z povolania v I. kategórii funkcií. Vzhľadom k tomu, že v zamestnaní I. kategórie funkcií, ktoré je postavené na roveň zamestnania I. pracovnej kategórie uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb. získal iba 3 804 dní, t. j. 10 rokov a 154 dní, nárok na starobný dôchodok ku dňu 28. február 2013 mu nevznikol. Prílohou rozhodnutia je osobný list dôchodkového poistenia.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 18. marca 2016 bol zvýšený starobný dôchodok podľa § 66 ods. 3 a § 82 zákona o sociálnom poistení od 1. januára 2016 na sumu 381,90 eur mesačne. Suma starobného dôchodku sa zvýšila za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania dôchodku v období od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015, kedy poberateľ dávky získal 4 944 eur. Všeobecný vymeriavací základ bol 9 888,- eur a osobný mzdový bod je 0,5000.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti

Občianskeho súdneho poriadku, oboznámil sa s podanými návrhmi navrhovateľa, vyjadreniami a stanoviskami účastníkov konania, dávkovým spisom Sociálnej poisťovne, ústredie, a ostatným spisovým materiálom. Z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 22. mája 2013 požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 14. februára 2013.

Navrhovateľ, ako vojak z povolania v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb. získal v službe I. kategórie 10 rokov a 154 dní, nárok na starobný dôchodok mu vznikol až dovŕšením 62 rokov veku, t. j. XX. F. XXXX. Na základe prejavu vôle žiadateľa zo dňa 19. novembra 2014. Bolo o priznaní starobného dôchodku rozhodnuté rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 8. decembra 2014. Podmienky nároku na starobný dôchodok ku dňu dovŕšenia 62 rokov veku splnil po získaní 46 rokov a 89 dní obdobia dôchodkového poistenia.

Na základe údajov uvedených v dokladoch z Vojenského archívu - Centrálny registratúry Trnava navrhovateľ vykonal od 3. augusta 1970 do 31. júla 1972 základnú vojenskú službu ako žiak Vojenskej strednej školy vo Vyššom delostreleckom učilišti Martin (v I. kategórii) a od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980 bol zamestnaný ako vojak z povolania v I. kategórii bez vylúčiteľných dôb. Podľa potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia navrhovateľ vykonal základnú službu od 3. augusta 1970 do 31. júla 1972 v I. kategórii funkcií, ďalšiu službu dôstojníka z povolania od 1. augusta 1972 do 24. októbra 1977 v I. kategórii, ďalšiu službu od 15. októbra 1977 do 31. decembra 1980 v II. kategórii. Pri rozhodovaní o započítanie prvého a druhého ročníka do I. pracovnej kategórie odporkyňa vychádzala z potvrdenia Ministerstva obrany Slovenskej republiky zo dňa 25. februára 2013. Z obsahu potvrdenia vyplynula základná vojenská služba v I. kategórii od 1. augusta 1970 do 31. júla 1972 a od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne preskúmal v intenciách § 65 ods. 1 a 2, § 66 ods. 1 a 8, § 63 ods. 1 a 7, § 66 ods. 2 a § 293z zákona o sociálnom poistení, podľa § 21 ods. 1, § 14 ods. 4, § 274 ods. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Zb. a postupom v zmysle Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru o zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu.

K odvolacím námietkam navrhovateľa týkajúcim sa:

1/ nezapočítania výkonu vojenskej služby od 1. septembra 1968 do 31. decembra 1980 ako výkonu práce v I. kategórii funkcií krajský súd uviedol, že uvedené obdobie bolo zhodnotený ako I. kategória. Z potvrdenia Ministerstva obrany SR vyplynulo, že bola potvrdená základná vojenská služba od 1. augusta 1970 do 31. júla 1972 a od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980.

2/ v druhom rade zníženia dôchodkového veku krajský súd uviedol, že s poukazom na to, že v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľ získal iba 10 rokov a 154 dní, nárok na zníženie dôchodkového veku žiadateľovi nevznikol. Výpočet zníženia dôchodkového veku tak, ako to navrhovateľ navrhol, nebol v súlade s platným právnym predpisom.

3/ k námietke nepriznania dňa 31. december 1980 k dobru, keď v jeden deň pracoval u dvoch zamestnávateľov, krajský súd poukázal na to, že pokiaľ má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započíta sa obdobie dôchodkového poistenia len raz.

Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie je súladné so zákonom a v súlade s § 250q ods. 2 OSP ho potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie žiadajúce rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie. Odvolanie podal z dôvodu

1/ chýb v oblasti dokazovania,

2/ existencie chýb v oblasti nelegitímneho prepustenia z armády,

3/ chýb v oblasti posudzovania pyrotechnickej činnosti, práce s muníciou, výbušnínami a trhavínami,

4/ chýb v oblasti neposudzovania príjmu „služobného“ a ročných príjmov žalobcu v armáde,
5/ chýb v oblasti služby v 1 a 2. ročníku VSOŠ RVD v Martine .

V dôvodoch odvolania 1/ krajskému súdu vytýkal, že vo výroku svojho rozsudku neuviedol prameň práva a konkrétne ustanovenie právneho predpisu, aplikácia ktorého bola rozhodujúca pre priznanie starobného dôchodu. Z dôvodu uvedené procesné pochybenia navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Navrhovateľ vyslovil znepokojenie z dôvodu neodstránenia rozporov v jeho tvrdeniach a závermi Sociálnej poisťovne, neboli vypočítaní žiadni svedkovia a neboli posudzované listinné dôkazy. Nevie si vysvetliť, prečo ich nebolo možné použiť v správnom konaní ako dôkazy, keď základnou zásadou správneho konania je zásada materiálnej pravdy. Princíp verejnosti, ústnosti a prítomnosti na prerokovaní veci na jednom stupni v konaní pred správnymi orgánmi nebol v súlade s ustálenou judikatúrou ESLP, navyše ak sa ústnosti konania navrhovateľ nikdy nevzdal, ale sa jej výslovne dožadoval. Krajský súd mal uviesť, že Sociálna poisťovňa neakceptovaním procesných práv navrhovateľa, ktoré včas uplatňoval v konaní pred správnym orgánom, porušila jeho základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR. V tomto smere mal krajský súd poukázať aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 231/2010 z 25. augusta 2010, z ktorého vyplýva povinnosť nariadiť ústne pojednávanie nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktoch. Nesúhlasí s tvrdením krajského súdu na strane 8 rozsudku prvý odsek, že pri posúdení nároku na starobný dôchodok a určení jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia. Tvrdí, že nebolo zo strany Sociálnej poisťovne vierohodne preukázané obdobie služby na VSOŠ v I. kategórii funkcii od 1. septembra 1968 do 31. decembra 1980. Krajský súd na strane 8 rozsudku v druhom odseku síce uvádza hrubé ročné zárobky za obdobie od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980, ale tieto jeho zárobky Sociálna poisťovňa odmieta posudzovať na účely dôchodku. Rovnako odmieta posudzovať aj príjmy služobného za obdobie od 1. septembra 1968 do 31. júla 1972. Tie sa úplne vytratil.

Krajský súd si nevsímal detaily navrhovateľovho nelegitímneho prepustenia z armády do zálohy (civilu), ktoré sa realizovalo na základe tajného hromadného Kádrového rozkazu zo dňa 9. septembra 1980, ktorým sa naraz prepustilo až 16 vojakov z povolania a to z rozličných dôvodov. Pre každého vojaka z povolania sa vzťahoval iný prepúšťací dôvod do civilu. Nedá sa preto s určitosťou povedať, ktorý zo zákonných dôvodov sa vzťahoval práve na navrhovateľa. V kádrovom rozkaze chýba pri mene navrhovateľa aj nezameniteľný dôvod prepustenia. Namíeta preto existenciu tzv. extrémneho nesúladu tohto tajného kádrového rozkazu z dôvodu zjavných rozporov právnych viet a skutkových zistení. Napáda nespôsobilý kádrový rozkaz č. 0125 zo dňa 9. septembra 1980 svojho služobného zamestnávateľa zdôrazňujúc najmä verejnoprávny rozmer spornej veci, lebo jediným jeho zamestnávateľom bolo Ministerstvo národnej obrany ČSSR.

3/ Pod pojmom pyrotechnické práce sa rozumie súhrn odborných úkonov s výbušninami a muníciou, ako vykonávanie skúšok s dlhodobou skladovanou muníciou alebo s muníciou skladovaním narušenou a podobne, ktorých ciele v dôvodoch odvolania podrobne analyzoval. Prvý zástupca a námestník MNO ČSSR dňa 1. apríla 1976 schválil vojenský predpis „DEL-27-14“ - Pyrotechnická činnosť. Na výsluhový dôchodok za podmienok uvedených v § 26 ods. 1 zákona č. 114/1998 Z.z. má nárok aj profesionálny vojak, ktorý vykonával službu výkonného letca alebo službu osobitnej povahy, alebo službu osobitného stupňa nebezpečnosti (§ 48) a ktorého výkon tejto služby sa skončil, a to odo dňa skončenia takejto služby, aj keď jeho služobný pomer trvá naďalej. Plnenie ďalších špecifických úloh, ktoré navrhovateľ musel plniť - ukladanie a ošetrovanie munície v bojovej technike, jej obmena, ošetrovanie, prekonzervovanie, to sú ďalšie vysoko odborné činnosti. V súvislosti s uvedeným citoval ustanovenie § 33 ods. 9 zákona č. 76/1959 Zb. a mal za to, že musí existovať povinnosť Sociálnej poisťovne a Ministerstva obrany SR vydať rozhodnutie o zvýšenom zápočte doby služby výkonného letca a výkonu funkcií zvláštnej povahy, alebo zvláštneho stupňa nebezpečnosti, t. j. vo veci samej. Krajskému súdu vytýkal, že si to nevsímol. Krajský súd mal dospieť k rovnakému záveru, že podaná žaloba je dôvodná, a mal rozsudkom uložiť žalovanému povinnosť vydať požadované rozhodnutie o výkone pyrotechnickej činnosti v I. kategórii funkcií ako výkonu funkcií zvláštnej povahy alebo zvláštneho stupňa nebezpečnosti. Uvedeným dôvodil, že bolo odmietnuté posudzovať výkon vojenskej činnosti služby v I. kategórii funkcií a prácu zvlášť nebezpečnú v ČSLA a hrubé ročné príjmy od

1. septembra 1968, t. j. od nástupu do Vojenskej strednej odbornej školy v Martine, pretože už počas 4-ročného štúdia už od 1. ročníka dostával pravidelne každý mesiac peniaze na rozdiel od civilných stredných škôl. Tieto mesačné príjmy nie sú nikde uvedené. Výslovil presvedčenie, že ústavné korene jeho ochrany pred nezákonnou nečinnosťou správneho orgánu sú zakotvené v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. V predmete konania sa domáha napríklad dvojnásobného započítania doby 2 190 dní, t. j. plných 6 rokov od 1. januára 1975 do 31. decembra 1980, kedy pracoval na zvlášť životu nebezpečnej práci ako vojak z povolania vo zvlášť nebezpečnom povolaní ako pyrotechnik.

4/ V ďalšej časti odvolania poukázal na to, že ako žiak 4-ročnej VSOŠ v Martine od 1. septembra 1968 do 31. júla 1972 počas štúdia dostával tzv. „služné“ vo výške 30 Kčs mesačne. Výška služného sa postupom do vyššieho ročníku zvyšovala až na 180 Kčs mesačne. Tieto inkasované peniaze sa nikdy nevykazovali ani ako príjmy, čo je dnes chybou a porušením zákona. Podľa článku 28 Listiny majú občania právo na spravodlivú odmenu za prácu, ktorej súčasťou sú, pokiaľ ide o vojakov z povolania, tiež peňažné dávky - výsluhový príspevok, odchodné a úmrtné. Na osobnom liste dôchodkového zabezpečenia Sociálna poisťovňa odmieta posúdiť príjmy za roky 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979 a 1980. Tieto ročné príjmy pritom boli vyššie asi o 1 až 1/3 ako priemerná mzda pracovníka v NH ČSSR. Poznamenal, že systém dôchodkového poistenia zabezpečuje hmotné zabezpečenie v starobe dávkami, ktorých podmienky nároku výšky sú úzko späté so zárobkovou činnosťou a závisí na rozsahu tejto zárobkovej činnosti a dosahovaných príjmoch, lebo tieto dávky majú predstavovať primeranú náhradu príjmu, ktorý už nemôže poistenec dosiahnuť z dôvodu vysokého veku. Tento systém je financovaný prevažne z poistného, ktoré platia poistenci a zamestnávateľia. Ide o tzv. priebežne financovaný systém. Nesúhlasí preto s tým, že mu niekto vyškrtol I. kategóriu funkcií, dvojnásobný zápočet a príjmy od 1. septembra 1968 do 31. decembra 1984.

5/ Žalobca nastúpil do VSOŠ RVD Martin od 1. septembra 1968 do 31. júla 1970. V tomto období popri štúdiu zároveň slúžil v 1. a 2. ročníku VSOŠ 699 dní. Ako oficiálny vojak základnej služby potom pokračoval v 3. a 4. ročníku vojenskej školy. Fyzický vek 16. rokov dosiahol dňa XX. F. XXXX. Podľa branného zákona sa tak už v 1. ročníku mohol stať vojakom. Podotkol, že vojenské stredné školy a vojenské gymnáziá (Vojenské školy Jána Žižku) vznikali od roku 1949 a vojenský režim v nich panoval až do roku 1991, do prijatia medzistátnych a medzinárodných dohôd a zákazu ozbrojovania mladistvých a o znížení počtov bojovej techniky a vojakov v Európe. Vojenské školstvo patrilo pod záštitu FMNO ČSSR v Prahe. Vo vojenských školách neexistovali výnimky a úľavy, ale nekompromisné vojenské normy a vojenské pravidlá. Až medzinárodné zmluvy a dohody o práve na slobodný výber povolania z roku 1991 razantne zakazovali detskú prácu, t. j. výchovu detských vojakov a ich ozbrojovanie. Na tento fakt krajský súd, Sociálna poisťovňa a ani MO SR nedávajú odpoveď. Až prijatím Listiny základných práv a slobôd v roku 1991 sa v čl. 33 zakotvilo právo na bezplatné vzdelanie na základných a stredných školách. Osobám mladším ako 18 rokov bol taktiež prísne zakázaný vojenský výcvik. Do dozornej služby na vojenských stredných školách sa nastupovalo každý deň. Spravidla o 16,00 hodine. Žiaci sa v nich nepretržite striedali. Okrem toho žalobca chodil do rôznych zmien (ráno o 2,00 hodine do kuchyne). Pri určení do zmeny v kuchyne sa jednalo o nástup pomocnej sily od 5,00 hodine minimálne do 21,00 hod. bez nároku na odmenu. Už od nástupu do VSOŠ RVD v Martine boli všetci žiaci povinne zaradení do družstiev, čiat, batérií, oddielov a plukov, t. j. do oficiálnych vojenských štruktúr. Vo všetkých veliteľských funkciách boli skúsení dôstojníci z povolania. Žalobca priložil čestné vyhlásenie podľa § 197 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení sa žiadal predvolať a vypočuť dvoch očitých svedkov z prostredia Vojenskej strednej odbornej školy raketového vojska a delostrelectva v Martine z rokov 1968 až 1975 o priebehu žalobcovej služby, vojenskej príprave a vojenskom výcviku od 1. septembra 1968, kedy nastúpil na štúdium. Bez dokazovania, ktoré navrhoval a nevykonalo sa, nebolo možné dospieť k objektívnemu rozhodnutiu. Trvá preto na predvolaní navrhnutých svedkov a ich vypočutí. Krajský súd, Sociálna poisťovňa, resp. MO SR dnes spochybňujú aj dobrovoľný vstup do vojska podľa branného zákona (č. 92/1949 Sb.). Jedným vierohodným z listinných dôkazov je aj tzv. Žiadosť o prijatie ku štúdiu do vojenskej strednej odbornej školy, ktorú podpisoval jednak rodič žiaka ako aj žiak vojenskej školy. Konkrétny obsah štúdia nikto nepoznal. Ak niekto tvrdí, že do vojenských škôl sa išlo dobrovoľne, tak potom naozaj ide o dobrovoľný vstup do regulárneho vojska ČSĽA v súlade s branným zákonom a to už od 15. rokov veku. Ak krajský súd, či MO SR dnes tvrdí, že žalobca nastupoval do služby dobrovoľne ako maloletý dňa 18. mája 1970 (branceký odvod u OVS Martin) podľa podmienok branného zákona, tak nech o tom predloží dôveryhodný listinný dôkaz, nie iba fikciu,

či opečiatkovaný názor jednotlivca z MO SR. Do súdneho spisu založil Potvrzení o prijetí zo dňa 19. marca 1968 do VSOŠ, na ktoré nadväzuje Povolávací rozkaz do VG SNP v Banskej Bystrici. Listinný dôkaz Potvrzení o prijetí do VSOŠ bol vydaný na základe výberového konania na študijný odbor 044-01/2 - strojárstvo pri VDU v Martine. Zdôraznil, že nikde nie je zmienka o tom, že by išlo aj o výkon služby a výkon nútených prác. Absolventi vojenských škôl sa nemôžu takémuto počínaniu iba prizerať ako štatisti, ďalej mlčať a trpko znášať dôsledky ako sa dnes hrubo a ustavične prekrucujú nepochybné dôkazy, alebo nevšímajú fakty a argumenty. Žalobca má k dispozícii množstvo žijúcich svedkov, spolužiakov, fotografie zo školy, zdravotnú dokumentáciu, povolávací rozkaz, školské vysvedčenia, pyrotechnický preukaz, vojenskú knižku a ak to ešte nestačí o evidentnom výkone vojenského výcviku a vojenskej prípravy - preto žiadal ustanoviť aj erudovaného súdneho znalca z odboru služobného práva podľa § 196 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Krajský súd neprihliadol ani na jeden žalobcom navrhovaný dôkaz, čo evokuje pochybnosti o dokazovaní a porušenie ustanovenia § 173 zákona o sociálnom poistení. Žalobca je hlboko presvedčený, že preferovaná I. a II. kategória funkcií v armáde sa musí hodnotiť rovnako a to už odo dňa nástupu do vojenskej strednej školy z dôvodu, že išlo o náročnú službu v ťažkom rizikovom prostredí, ktorá mala bezprostredný negatívny vplyv na kondíciu, telesný vývoj a zdravotný stav žalobcu a jeho psychiku. Podľa § 21 ods. 1 branného zákona č. 92/1949Zb. služobná povinnosť mu vznikla už dňom odvedenia 18. mája 1970. Týmto dňom sa odvedení žiaci zaraďujú do vojska a stávajú sa vojenskými osobami. Vojenský výcvik a vojenskú prípravu v praktickej a teoretickej úrovni získal od 1. septembra 1968 a nie niekedy neskôr. Až po páde režimu v roku 1989 a rozpustení Varšavskej zmluvy 30. júna 1991, prijatím medzištátnych a medzinárodných dohôd v roku 1991 a po vzniku samostatnej SR v roku 1993, rozdelením ČSLA, začala Slovenská republika postupne uznávať a dodržiavať všeobecné pravidlá, medzinárodné práva, medzinárodné zmluvy, ktorými bola viazaná a začala dodržiavať a plne rešpektovať svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Krajský súd na strane 9 druhý odsek tvrdí, že na dobu zamestnania pred 18. rokom veku sa neprihliada. Takú absurdnosť a nespravodlivosť nie je možné akceptovať, lebo žalobca bol už ako 17. ročný odvedený a stal sa vojakom. Toto obdobie tak klasifikuje branný zákon č. 92/1949 Zb. a Sociálna poisťovňa ho určite zle započítava a žiada to napraviť. V žalobcovej Vojenskej knižke je toto obdobie (štúdia) na VSOŠ RVD zaznamenané ako „vojenská činná služba“ a preto túto službu je treba považovať za prípravu na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách už od jeho veku 15 rokov. Na základe týchto dôkazov a závažnosti zistených skutočností je výlučne iba všeobecný súd oprávnený navrhnúť technické, organizačné a iné opatrenia potrebné na zlepšenie zisteného stavu. Nemožno pritom zabudnúť na fakt, že pri výbere žiakov na vojenské stredné školy existovali aj prísne politické kritériá a bezúhonnosť. Preto boli žiaci vojenských škôl niekoľkokrát a každoročne podrobovaní dôkladným politickým previerkam a komplexným lekárske prehlídkam a boli im tak vydávané Zdravotné knižky pro vojáky z povolání. Túto prvotnú odvodovú zdravotnú prehliadku žalobca vykonal ešte v máji 1968 vo Vojenskej nemocnici v Bratislave, keď bol žiakom ZDŠ. V ďalšom je potrebné klásť si otázku, ako je možné, že maloletí žiaci vojenských stredných škôl mali osobné strelné a chladné zbrane pridelené až do roku 1991. Podľa zákona o zbraniach a strelive mohli ich mať legálne iba osoby vojensky činné. Navrhol preto doplniť dokazovanie aj o prehľad určujúcich zákonov o zbraniach a strelive, platných od roku 1949, ktoré sa vzťahovali aj na neho, t. j. „vojenskú osobu v činnnej službe od 15-tich rokov“ (zákon NZ ČSR č. 162/1949 zb. o zbraniach a strelive, Vyhláška MV ČSR č. 124/1961 Zb., zákon FZ ČSSR č. 147/1983 Zb., zákon SNR č. 246/1993 Z.z. zákon NS SR č. 190/2003 Z.z. Všetko svedčí o tom, že podľa uvedených zákonov mohli so zbraňami a strelivom narábať iba vojenské osoby v činnnej službe. To sa vzťahovalo aj na všetkých žiakov vojenských stredných škôl. Podľa týchto zákonov bol aj žalobca osobou vojensky činnou a mohol dostať strelnú zbraň, bodák a strelivo.

Dozorná služba žiakov vykonávaná počas celého štúdia vždy mala prednosť pred vyučovaním. Krajský súd ani Sociálna poisťovňa sa o výkone dozornej služby žiakov nikde nezmienujú. Bez znalostí režimu na vojenských školách nemožno obdobie štúdia na strednej škole objektívne hodnotiť. Preto poukázal na ustanovenie § 145j ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb., kde je uvedené, aké druhy služby v ozbrojených silách je treba rozumieť na účely sociálneho zabezpečenia. Branný zákon, ktorý platil súbežne až do roku 1998, poznal iné druhy vojenských služieb. V rezorte obrany neexistuje oficiálny zoznam preferovaných kategórií funkcií. Žalobca nie je ochotný sa uspokojiť len s individuálnym deformujúcim názorom jednotlivca bez akejkoľvek primárnej väzby a nadväznosti na platné právne normy a predpisy SR. Žalobca trvá na požiadavke, aby krajský súd a Sociálna poisťovňa mu predložili zoznam, kde by bolo vyhranené

rozhodné obdobie služby študentov VSOŠ RVD, VŠKD, VG SNP a ostatných vojenských stredných škôl, resp. ktorý by oficiálne vyčleňoval a vylučoval dobu štúdia z I. kategórie funkcií od ich veku 15 rokov. Ak ho nemajú, Sociálna poisťovňa nemôže uniesť dôkazné bremeno a na jeho tvrdenia nemôže krajský súd prihliadať. Úlohou všeobecných súdov je vyjadriť sa aj k tomu, či daný typ štvorročného vojenského stredoškolského vzdelania predstavoval skutočnú vojenskú prípravu na budúce vojenské povolanie, alebo išlo o vojenský výcvik, alebo činnosť, ktorá sa nápadne podobala alebo úplne bola stotožnená s výkonom vojenskej služby. Nevie, prečo sa nerešpektuje listinný dôkaz „Nařízení Náčelníka GŠ ČSEA č. 11 zo dňa 2. augusta 1985“ o zaraďovaní žiakov vojenských škôl do I. a II. kategórie funkcií.

Žalobca žiadal rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že preskúmané rozhodnutia žalovanej o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok sa zrušujú a vec sa jej vracia na ďalšie konanie.

III.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúmaných rozhodnutiach.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSPa § 492 ods. 1,2 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSPv spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a 491 SSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Podľa § 491 ods. 1,2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1,2 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Namietaný rozsudok krajského súdu je rozhodnutím o opravnom prostriedku proti neprávoplatným rozhodnutiam orgánu verejnej správy podľa § 250l Občianskeho súdneho poriadku, ktorými bol jednak zamietnutý návrh žiadateľa o starobný dôchodok od 28.02.2013 vzhľadom na to, že v službe I. kategórie funkcií získal iba 10 rokov a 154 dní a rozhodnutie, o priznaní starobného dôchodku dovŕšením 62 rokov veku, t. j. XX. F. XXXX.

Skutkové zistenia podľa potvrdenia Ministerstva obrany SR preukázali, že žiadateľ o starobný dôchodok od 3. augusta 1970 do 31. júla 1972 konal základnú vojenskú službu ako žiak Vojenskej strednej odbornej školy vo Vyššom delostreleckom učilišti Martin (v I. kategórii) a od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980 bol zamestnaný ako vojak z povolania v I. kategórii funkcií. Žiadateľ o starobný dôchodok bol zo služobného pomeru vojaka z povolania prepustený Rozkazom veliteľa východného vojenského okruhu (vo veciach kádrových) číslo 125 zo dňa 9. septembra 1980 a bol prepustený do výslužby dňom 31. decembra 1980.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, sa tento zákon nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, colníkov (ďalej len "policajt"), profesionálnych vojakov ozbrojených síl, vojakov mimoriadnej služby (ďalej len "profesionálny vojak"), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom, a vojakov, ktorí sa počas výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách štúdiom alebo výcvikom pripravovali na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách (ďalej len "vojak prípravnej služby"), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon v odsekoch 4 až 8, § 65a a § 274 neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 1 zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia do I. a II. kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamestnania sú na účely dôchodkového zaradené do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do troch pracovných kategórií. Zamestnania I. a II. pracovnej kategórie sú uvedené v rezortných zoznamoch zaradených do I. a II. kategórie vydaných pred 1. júnom 1992; do III. pracovnej kategórie patria zamestnania, ktoré nie sú zaradené do I. alebo II. kategórie .

Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. do I. pracovnej kategórie sú zaradené zamestnania, v ktorých sa vykonávajú sústavne a v priebehu kalendárneho mesiaca prevažne rizikové práce, pri ktorých dochádza k častým a trvalým poruchám zdravia pracujúcich pôsobením škodlivých fyzikálnych a chemických vplyvov, a to

- a) zamestnania v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach,
- b) ostatné zamestnania v baníctve vykonávané pod zemou v hlbinných baniach,
- c) zamestnania pod zemou pri uskutočňovaní podzemných stavieb baníckym spôsobom,

- d) zamestnania členov leteckých posádok a pracovníkov činných v lietadle za letu,
- e) zamestnania členov posádok námorných lodí,
- f) zamestnania, v ktorých sa vykonávajú zvlášť ťažké a zdraviu škodlivé práce v hutách alebo v ťažkých chemických prevádzkach,
- g) zamestnania kesonárov a potápačov,
- h) zamestnania vykonávané v prostredí ohrozenom vo významnej miere ionizujúcim žiarením pri úprave a konečnom spracovaní rádioaktívnych surovín, v jadrových elektrárnach a pri obsluhu cyklotrónu a výskumného reaktoru,
- i) zamestnanie vykonávané s dokázanými chemickými karcinogénmi a pri pracovných procesoch s rizikom chemickej karcinogenity ,
- j) zamestnanie v banictve vykonávané pod spornou úrovňou nadložia a na skrývke v povrchových baniach (lomoch) na uhlie, na rádioaktívne nerasty a na nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy, na magnezit, azbest, tuhu, koalín, žiaruvzdorné íly, keramické lupky, sadrovec, živec a na kremeň a kremenec na chemikotechnologické spracovanie alebo na spracovanie tavením,
- k) zamestnania v ťažbe a pri opracovaní kameňa, pri mletí a drvení kremenca a živca, pri formovaní žiaruvzdorných výrobkov sa pri úprave keramických surovín vykonávané v prostredí vysokej koncentrácie agresívneho fibroplastického prachu, pokiaľ sú pracujúci pri výkone týchto zamestnaní nadmerne ohrození silikózou, a zamestnania sklárov dutého skla,
- l) zamestnania v stokovej sieti v podzemných priestoroch.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žiadateľ o starobný dôchodok v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb. ako vojak z povolania získal 3 804 dní, t. j. 10 rokov a 154 dní. Ministri obrany, vnútra a spravodlivosti Slovenskej republiky môžu vo svojej pôsobnosti stanoviť, ktoré funkcie sa zaraďujú do I. kategórie a ako sa zaradenie vykonáva. Pritom môžu stanoviť, v akom rozsahu sa započítava doba služby výkonného letca a doba výkonu funkcií osobitnej povahy alebo osobitného stupňa nebezpečnosti do doby zamestnania (§ 130 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb.).

Zaradenie doby služby vojaka z povolania do I. a II. kategórie funkcií je vo výlučnej kompetencii MO SR, ktoré zodpovedá za údaje, ktoré poskytne Sociálnej poisťovni a ktoré sú pre správny orgán, ktorý rozhoduje vo veciach nárokoch žiadateľov o dávky starobného dôchodku záväzné.

Konanie o dávku starobného dôchodku sa začalo na základe Žiadosti o starobný dôchodok spísanej dňa 22. mája 2013. Dôchodok žiadateľ priznať od 28. februára 2013. Žiadateľ na strane 5 žiadosti uviedol, že základnú vojenskú službu vykonal v období od 3. augusta 1970 do 31. júla 1972. Obsahom prílohy č. 1 k žiadosti o dôchodok č. XXXXXXXXXX je prehľad doby zamestnania, poistenia a iných činností a to: VOŠŠ RVD strojnica Martin od 1. septembra 1968 do 7. júla 1972, MNO ČSSR Bratislava od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980, Vódárne a kanalizácie Bratislava od 31. decembra 1980 do 30. júna 1987, Slovenská štátna sporiteľňa Bratislava od 1. júla 1987 do 31. mája 1990, nezamestnaný - evidovaný od 1. júna 1990 do 31. augusta 1990, samostatne zárobkovo činná osoba od 1. septembra 1990.

Sociálna poisťovňa v konaní o priznanie starobného dôchodku vyhodnotila obdobie dôchodkového poistenia od 1. septembra 1968 do 2. augusta 1970 za dobu štúdia ®, od 3. augusta 1970 do 31. júla 1972 - dobu inej vojenskej služby v I. kategórii funkcií (HI), od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980 - dobu služby profesionálneho vojaka (AI), od 1. januára 1981 do 31. mája 1990 - dobu zamestnania. V uvedenom období žiadateľ získal v roku 1984 spolu 14 dní, v roku 1990 - 3 dni - dobu nároku na nemocenské. V roku 1990 tiež získal 92 dní (od 1. júna do 31. augusta 1990) dobu evidovanej nezamestnanosti. Od 1. septembra 1990 získal dobu zamestnania samostatne zárobkovo činné osoby.

Medzi účastníkmi konania je v prvom rade sporné priznanie I. kategórie funkcií absolventovi 4-ročnej vojenskej strednej odbornej školy ukončenej maturitou iba za III. a IV. ročník.

Od 2. augusta 1985 nadobudlo účinnosť Nariadenie náčelníka generálneho štábu Čs. ľudovej armády 1.

zástupcu ministra národnej obrany č. 11. V prílohe č. 1 Nariadenia bola vydaná Smernica náčelníka kádrovej správy ministerstva národnej obrany pre spracovanie výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pre realizáciu kádrových opatrení, zabezpečenie peňažnými dávkami podľa zákona o niektorých služobných pomeroch vojakov a pre sociálne zabezpečenie. Na strane 32 Prílohy je uvedené Štúdium v rokoch 1968 až 1972; pod poradovým číslom 11 sú uvedené Vojenské stredné odborné školy, v ktorých sa výkon základnej vojenskej služby uskutočnil v 3. a 4. ročníku podľa normy Čl. 15 predpisu Kádr-1-5 (1967).

Z obsahu spisov bolo zistené, že navrhovateľ podľa Potvrzení o prijatí zo dňa 19. marca 1968 do VSOŠ po ukončení základnej deväťročnej školskej dochádzky nastúpil do VSOŠ RVD Martin od 1. septembra 1968. Žiadosť o prijatie ku štúdiu do vojenskej strednej odbornej školy podpisoval žiak a jeho rodič, ktorý maloletého zastupoval. Napriek navrhovateľom vytýkaným chybám v oblasti služby v 1. a 2. ročníku VSOŠ RVD v Martine, sám v dôvodoch odvolania konštatoval, že pokračoval v 3. a 4. ročníku vojenskej školy VSOŠ už ako oficiálny vojak základnej služby. Napriek tomu, že už v 1. ročníku štúdia na vojenskej strednej škole dosiahol 16. rokov veku a mohol sa stať vojakom, vojakom sa stal až zložením služobnej prísahy. Rozsiahle argumenty týkajúce sa štvorročného štúdia na strednej vojenskej škole s poukazom na Nariadenie náčelníka generálneho štábu Čs. ľudovej armády 1. zástupcu ministra národnej obrany č. 11 z 2. augusta 1985 neboli spôsobilé spochybníť správnosť zaradenia štúdia v 1. a 2. ročníku strednej školy do I. kategórie funkcií. Vojenskú prísahu založil dňa 29. augusta 1970.

Nemožno preto opodstatnene poukazovať na chyby v dokazovaní v konaní o nároku na starobný dôchodok. Správny orgán nepochybil, keď dobu štúdia od 1. septembra 1968 do 2. augusta 1970 nehodnotil v I. kategórii funkcií ani na základe čestných vyhlásení podľa § 197 zákona o sociálnom poistení. Ministerstvo obrany SR potvrdilo uvedené obdobie v III. kategórii funkcií. Nebol preto dôvod na postup orgánu verejnej správy nariadiť vo veci ústne pojednávanie a vykonať vo veci dokazovanie vypočutím svedkov. Z údajov uvedených žiadateľom o dávku v žiadosti o starobný dôchodok a z obsahu listín založených v administratívnom spise Sociálnej poisťovne boli podklady preukazujúce dobu štúdia na strednej vojenskej škole, dobu služby vojaka z povolania a zhodne aj ďalšie obdobie po ukončení aktívnej činnosti vojaka z povolania boli dostatočným podkladom pre určenie obdobia dôchodkového poistenia pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok nielen ku dňu XX. M. XXXX, ale aj ku dňu XX. F. XXXX, t.j. ku dňu dovŕšenia 62 rokov veku žiadateľa.

V prílohe č. 1 k žiadosti o starobný dôchodok žiadateľ potvrdil dobu služby profesionálneho vojaka do 31. decembra 1980. Sociálna poisťovňa nebola vecne príslušná na posudzovanie dôvodu prepustenia zo služobného pomeru vojaka z povolania a preloženie do výsluhy dňom 31. decembra 1980, ktoré bolo realizované Rozkazom veliteľa východného vojenského okruhu (vo veciach kádrových) číslo 125 zo dňa 9. septembra 1980.

Ministerstvo obrany SR, sekcia ekonomiky a odbor financovania a konsolidácie listom z 30. apríla 2013 potvrdilo, že D. nie je poberateľom dávky výsluhového zabezpečenia. Na základe údajov uvedených v dokladoch z Vojenského archívu - centrálnej registratúry Trnava oznámilo, že od 3. augusta 1970 do 31. júla 1972 konal základnú vojenskú službu ako žiak Vojenskej strednej odbornej školy vo Vyššom delostreleckom učilišti Martin (v I. kategórii) a od 1. augusta 1972 do 31. decembra 1980 bol zamestnaný ako vojak z povolania v I. kategórii funkcií.

Odvolací súd v danej súvislosti dáva do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd konštatuje: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu...“.

Domnienka žiadateľa, že nárok na skorší odchod do dôchodku mu vznikol už v roku 2013 nie je správna. Na vznik nároku na starobný dôchodok od skoršieho dovŕšenia (od XX.XX.XXXX ako to žiadal) je potrebné splniť súčasne všetky zákonné podmienky uvedené v § 174 ods. 1 a 2 zákona č.

Jedným z odvolacích dôvodov bolo aj vyznačenie údajov do osobného listu dôchodkového poistenia. Podľa § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Do rozhodujúceho obdobia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia tak nepatria kalendárne roky pred 1. januárom 1984 a ani kalendárne roky, počas ktorých poistenec získal 365 (366) dní náhradnej doby, doby štúdia, doby výkonu civilnej služby, obdobia poberania invalidného dôchodku po 31. decembri 2007 priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou alebo obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod. Vzhľadom na uvedené nebolo možné použiť hrubé zárobky dosiahnuté v rokoch 1972 až 1980, ktoré potvrdilo listom z 30. apríla 2013 Ministerstvo obrany SR, sekcia ekonomiky a odbor financovania a konsolidácie. Postup Sociálnej poisťovne, ktoré určilo priemerný osobný mzdový bod v súlade s príslušnými právnymi predpismi ako podiel osobných mzdových bodov získaný v rozhodujúcom období rokov 1984 až 2013, bol súladný so zákonom o sociálnom poistení.

Podľa opatrenia MOSVaR SR č. 157/2004 Z.z. v znení opatrenia č. 372/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú náležitosti informácie o stave individuálneho účtu poistenca a náležitosti informácie o zmenách stavu individuálneho účtu poistenca, obsahuje informácia o stave individuálneho účtu poistenca, okrem iných údajov údaj o vymeriavacom základe na platenie poistného na dôchodkové poistenie za kalendárne roky obdobia dôchodkového poistenia po 31. decembri 1983. Kalendárne roky počnúc rokom 1984 sú, ak zákon o sociálnom poistení neustanovuje inak, súčasťou rozhodujúceho obdobia na zistenie priemerného osobného mzdového bodu, ktorý je jednou z veličín výpočtu dôchodku.

K ďalším námietkam navrhovateľa obsiahnutým v práve na spravodlivý proces patrí aj právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. V súvislosti s riadnym odôvodnením je potrebné uviesť, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (o.i. Garcia Ruiz proti Španielsku, rozsudok zo dňa 21. januára 1999 týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96, Ruiz Torija proti Španielsku, rozsudok zo dňa 9. decembra 1994, týkajúci sa sťažnosti č. 18391, Van de Hurk proti Holandsku rozsudok zo dňa 19. apríla 1994, týkajúci sa sťažnosti č. 16034/90), judikatúry ústavného súdu (sp. zn. I.ÚS 226/03 zo dňa 12. mája 2004, III. ÚS 209/04 zo dňa 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 95/06 zo dňa 15. marca 2006, sp. zn. III. ÚS 260/06 zo dňa 23. augusta 2006), nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu, ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojvoľnosti). Súd je povinný dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé, na podporu čoho uvedie dostatočné argumenty.

Skutočnosť, že krajský súd nerozhodoval o opravných prostriedkoch v súlade s predstavami navrhovateľa, nemožno považovať za porušenie práva na súdnu ochranu.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP a s § 492 ods. 2 SSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované právne predpisy odvolací súd dospel k záveru, že Sociálna poisťovňa ústredie dostatočne zistila skutkový stav a vec správne právne posúdila. Odvolaním napadnuté rozhodnutia sú v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a nevykazujú znaky svojvoľnosti (arbitrárnosti). Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

V odvolaní vytykané procesné pochybenie, keď krajský súd vo výroku svojho rozsudku neuviedol prameň práva a konkrétne ustanovenie právneho predpisu, aplikácia ktorého bola rozhodujúca pre priznanie starobného dôchodku nemá oporu v procesnom predpise, v zákone č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

Z predloženie dôkazu - fotokópie listín Ministerstva národnej obrany, označené ako „Sociálne zabezpečenie vojakov z povolania“, vydané v Prahe v roku 1966 a k nemu pripojenej prílohy „Funkcie zvláštnej povahy a stupne nebezpečnosti“ v súvislosti s posúdením funkcie pyrotechnika a pomocného pyrotechnika s konkrétnym popisom činnosti bolo odvolacím súdom v bode 2. Prílohy č. 1 preukázateľne zistené, že: „výkon funkcií uvedených v tomto zozname sa eviduje s použitím výkazu verených o tejto činnosti u útvaru podľa iných predpisov na evidenčných listoch. Spôsob vedenia evidencie a zápisov do osobných spisov a osobných kariet je upravený v Zbierke nariadení ministerstva národnej obrany“. Evidenčné listy žalobcu neboli dostatočným podkladom pre dvojnásobné zápočty dôb v čl. ozbrojených silách.

V neposlednom rade je potrebné s poukazom na ustanovenie § 60 ods. 7 zákona o sociálnom poistení poznamenať, že správny súladný so zákonom o sociálnom poistení bol aj postup krajského súdu, ktorý za správny považoval započítanie kalendárneho dňa 31. december 1980, kedy navrhovateľ pracoval u dvoch zamestnávateľov, odporkyňou za jeden, obdobia dôchodkového poistenia.

Záverom najvyšší súd zdôrazňuje, že uvedenými rozhodnutia odporkyne a súdu nie je dotknuté právo navrhovateľa podať si novú žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku, a to na základe nových skutočností, ktoré môžu mať vplyv na posúdenie právneho nároku navrhovateľa na prepočítanie starobného dôchodku.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 492 ods. 1,2 SSP, lebo navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.